Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/2387

3.11.2026

VERORDENING (EU) 2026/2387 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 21 oktober 2026

betreffende de vaststelling van het programma voor flexibele en snelle defensie-innovatie (Agile), en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2024/795 en (EU) 2026/467

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 173, lid 3,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité [1],

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure [2],

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Dat er door Ruslands niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog tegen Oekraïne opnieuw intensief oorlog wordt gevoerd, vormt een bedreiging voor de Unie, die een aanzienlijke en duurzame uitbreiding vereist van de capaciteit van de lidstaten om hun defensievermogens en -gereedheid te versterken. De afbrokkeling van de regionale en mondiale veiligheid, die al geruime tijd aan de gang is, vergt een ingrijpende hervorming van de Europese technologische en industriële defensiebasis (European Defence Technological and Industrial Base — EDTIB) om ervoor te zorgen dat die in staat is de innovatieve defensieproducten, met inbegrip van technologieën, die de strijdkrachten van de lidstaten nodig hebben, in voldoende grote hoeveelheden en binnen de vereiste termijn te leveren, met name in tijden van oorlog.

(2) Op 11 maart 2022 kwamen de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten bijeen in Versailles en zegden ze toe de Europese defensievermogens te versterken, de defensie-uitgaven van de lidstaten te verhogen, de samenwerking te intensiveren door middel van gezamenlijke projecten en gemeenschappelijke aanbestedingen voor defensievermogens, tekorten te dichten, innovatie te stimuleren en de Europese defensie-industrie te versterken en te ontwikkelen.

(3) Innovatie is van cruciaal belang om de Europese defensiegereedheid te verwezenlijken en te ondersteunen, vooral in deze tijd van toenemende dreigingen, structurele concurrentie en geopolitieke rivaliteit. De wildgroei aan dreigingen heeft geleid tot een internationale wapenwedloop en een wereldwijde technologische concurrentiestrijd, waarbij opkomende en disruptieve technologieën op gebieden als artificiële intelligentie (AI), kwantumtechnologie, robotica, cybertechnologie en ruimtevaart een doorslaggevende rol spelen bij het behouden van strategisch voordeel en het waarborgen van geloofwaardige afschrikking. Om die doelstellingen te bereiken, moeten die technologieën snel worden getest en gevalideerd en in defensievermogens worden geïntegreerd, in een voortdurende wisselwerking met het ecosysteem van technologie en innovatie.

[1] PB C, C/2026/3556, 22.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3556/oj.
[2] Standpunt van het Europees Parlement van 6 oktober 2026 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 12 oktober 2026.

(4) Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne laat zien hoe snel defensietechnologieën evolueren. Innovatiecycli verlopen steeds sneller, wat betekent dat defensieproducten snel en voortdurend moeten worden aangepast. Die omwentelingen zorgen ook voor een veranderende dynamiek op het slagveld en benadrukken de operationele relevantie van goedkope en softwarematige oplossingen die snel kunnen worden geïtereerd en in hoog tempo kunnen worden ingezet, waaronder, maar niet beperkt tot, onbemande autonome systemen (Unmanned Autonomous Systems — UAS), alsook bijbehorende software, sensoren, communicatiesystemen en technologieën voor UAS-afweer. Kleine en middelgrote ondernemingen, waaronder innovatieve start-ups en scale-ups, vaak met een civiele achtergrond, spelen een sleutelrol bij de ondersteuning van de Oekraïense defensie en strijdkrachten. Die nieuwe defensieactoren zorgen voor snellere innovatie, grotere flexibiliteit, kostenefficiënte oplossingen en nieuwe operationele ideeën en processen. Daardoor zijn zij bezig uit te groeien tot een drijvende kracht achter de transformatie van de EDTIB. In het gezamenlijk witboek van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 19 maart 2025 over de gereedheid van de Europese defensie in 2030 wordt gewezen op het belang van een sterk ecosysteem voor technologische innovatie. Een dergelijk ecosysteem is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de Europese defensie-industrie, de lidstaten en de geassocieerde derde landen gelijke tred kunnen houden met de snel veranderende aard van de moderne oorlogsvoering, waarbij het vermogen om opkomende technologieën te identificeren, aan te passen en in te zetten snel een essentiële operationele vereiste is geworden.

(5) De Unie heeft het Europees Defensiefonds (EDF) opgericht om uitgebreide steun te bieden aan gezamenlijke onderzoek en ontwikkeling op het gebied van defensieproducten. Het EDF heeft een begroting van 7,3 miljard EUR onder het meerjarig financieel kader 2021-2027, en is gericht op het bevorderen van het concurrentievermogen, de onderlinge samenwerking, de efficiëntie en de innovatiecapaciteit van de EDTIB en op het terugdringen van versnippering binnen de EDTIB. Als een van de grootste onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's op defensiegebied in Europa ondersteunt het EDF de gezamenlijke ontwikkeling van de meest complexe defensiesystemen die geen enkele lidstaat afzonderlijk zou kunnen bekostigen. Het EDF ondersteunt ook de ontwikkeling van nieuwe Europese defensietoeleveringsketens. In het kader van het EDF werd in 2022 de EU-regeling voor defensie-innovatie (EU Defence Innovation Scheme — Eudis) in het leven geroepen om gerichte steun te verlenen aan niet-traditionele defensieactoren, met name kleine en middelgrote ondernemingen, en om de drempels voor markttoegang te verlagen. Eudis omvat diverse initiatieven, zoals gerichte onderzoeks- en ontwikkelingsoproepen, diensten voor bedrijfsacceleratie en matchmaking, hackathons en financiering in eigen vermogen, die samen goed zijn voor ongeveer 20 % van de jaarlijks vastgelegde EDF-begroting. Die acties hebben bijgedragen tot de uitbreiding van de EDTIB en de versterking van de innovatiecapaciteit op defensiegebied in de hele Unie. Daarnaast biedt het BraveTech EU-initiatief van het EDF verdere ondersteuning aan defensie-innovatoren door hun geleidelijk toegang te bieden tot financiering, testgelegenheden voor technologieën en iteratieve ontwikkelingscycli. Het initiatief is gericht op het ontwikkelen van oplossingen op basis van de door Oekraïne in kaart gebrachte defensiebehoeften, zodat de Oekraïense industrie een directe gelegenheid krijgt om samen te werken met defensie-innovatoren in de Unie.

(6) Op grond van Verordeningen (EU) 2021/695 ([3]) en (EU) 2024/795 ([4]) van het Europees Parlement en de Raad kan de Accelerator van de Europese Innovatieraad (European Innovation Council — EIC) technologieën voor tweeërlei gebruik ondersteunen en investeringen in defensietechnologieën stimuleren in het kader van het platform voor strategische technologieën voor Europa (Strategic Technologies for Europe Platform — STEP). Daarnaast biedt deze verordening de mogelijkheid voor directe steun van de EIC aan defensietechnologieën in de vorm van directe financiering in eigen vermogen.

(7) In Verordening (EU) 2025/2653 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) zijn defensietechnologieën aangemerkt als vierde investeringssector in het kader van het STEP, naast biotechnologieën, digitale technologieën en schone technologieën. In Verordening (EU) 2024/795 wordt voorzien in de toekenning van een soevereiniteitszegel aan projecten die voldoen aan de minimale kwaliteitseisen van de programma's die in die verordening worden genoemd. Het soevereiniteitszegel dient als kwaliteitslabel waarmee een project in aanmerking komt voor financiering in het kader van andere Unieprogramma's — hetzij volledig, hetzij cumulatief of gecombineerd — of van de lidstaten. Opdat projecten die voldoen aan de minimale kwaliteitseisen van deze verordening in aanmerking kunnen komen voor een soevereiniteitszegel, moet Verordening (EU) 2024/795 worden gewijzigd om het bij deze verordening vastgestelde programma op te nemen in de lijst van in aanmerking komende programma's.

([3]) Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([4]) Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG en Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241 (PB L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([5]) Verordening (EU) 2025/2653 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2025 tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan (PB L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj).

(8) Bij Verordening (EU) 2025/2653 zijn ook gerichte wijzigingen aangebracht in Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad ([6]), in het bijzonder wat betreft de acties in verband met disruptieve technologieën voor defensie. Die wijzigingen maken het meer bepaald mogelijk om in het werkprogramma voor elke oproep voor projectvoorstellen de meest geschikte selectie- en toekenningscriteria en -procedures vast te stellen. Daarnaast zijn bij Verordening (EU) 2026/2382 van het Europees Parlement en de Raad ([7]) verdere wijzigingen aangebracht in Verordening (EU) 2021/697, waarmee die mogelijkheid is uitgebreid tot alle oproepen die in het kader van het EDF worden uitgeschreven, met name die welke gericht zijn op kleine en middelgrote ondernemingen.

(9) In aanvulling op de steun die via bestaande instrumenten van de Unie wordt verleend, moet een nieuw programma (het "programma") worden vastgesteld voor de verstrekking van snelle, flexibele en gerichte steun aan kleine en middelgrote ondernemingen om innovatieve defensieoplossingen te ontwikkelen en te zorgen voor de snelle levering daarvan aan de lidstaten en de geassocieerde derde landen, met de nadruk op kostenefficiëntie. Het programma moet gericht zijn op het ondersteunen van de snelle ontwikkeling — tot een hoog niveau van technologische gereedheid — van opkomende en disruptieve defensieproducten, met inbegrip van de onderdelen die nodig zijn voor de productie daarvan, wat ook de aanpassing van civiele technologieën voor defensietoepassingen behelst. Het programma moet tegemoetkomen aan de dringendste behoeften van de lidstaten en de geassocieerde derde landen op het gebied van vermogensontwikkeling, rekening houdend met de in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) vastgestelde vermogensprioriteiten en de op Unieniveau in kaart gebrachte prioritaire vermogensgebieden, alsook met de NAVO- en andere relevante normen, met bijzondere aandacht voor goedkope defensieoplossingen. Het programma moet ook de innovatiecycli van opkomende en disruptieve defensieproducten sneller doen verlopen, waarbij de ontwikkeling van die producten wordt afgestemd op de dringende behoeften van de lidstaten en de geassocieerde derde landen en tegelijkertijd het innovatiepotentieel van de defensie-industrie van de Unie als geheel wordt benut. Het moet ook bevorderen dat de lidstaten, geassocieerde derde landen en hoofdcontractanten dergelijke producten in gebruik nemen, hetgeen de opschaling van door kleine en middelgrote ondernemingen ontwikkelde oplossingen in heel Europa en hun integratie in grensoverschrijdende defensietoeleveringsketens, en de versterking van de voorzieningszekerheid voor defensieproducten in de Unie, in de hand zal werken; uiteindelijk zal dat alles zorgen voor minder strategische afhankelijkheden en de lidstaten helpen hun technologische voorsprong en operationele vermogens uit te bouwen.

(10) Met het oog op een efficiënte uitvoering van de Uniebegroting, zal het programma volledig complementair zijn aan bestaande instrumenten van de Unie ter ondersteuning van defensie-innovatie. Eudis ondersteunt niet-traditionele defensieactoren binnen het bredere EDF-kader, onder meer door middel van onderzoeks- en ontwikkelingssubsidies voor consortia en andere ondersteuningsacties die gericht zijn op individuele entiteiten, zoals de bedrijfsaccelerator en matchmaking. De innovatiehub voor defensie (Hub for EU Defence Innovation — HEDI), die wordt beheerd door het Europees Defensieagentschap, bevordert samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van defensie-innovatie. De HEDI helpt innovatiesteun op Unieniveau te koppelen aan gezamenlijk vastgestelde vermogensbehoeften, door innovatieactiviteiten rond operationele vereisten te structureren en door veelbelovende oplossingen te koppelen aan testen, experimenten, gebruikersbetrokkenheid en potentiële trajecten naar ingebruikneming van die oplossingen. Met die aanpak zorgt de HEDI er mee voor dat steun voor defensie-innovatie niet alleen aansluit bij opkomende technologische ontwikkelingen, maar ook de militaire relevantie en de daadwerkelijke ingebruikneming ervan in acht neemt. De EIC is een belangrijk innovatieprogramma van de Unie dat tot doel heeft baanbrekende technologieën en disruptieve innovaties in kaart te brengen, te ontwikkelen en op te schalen. Na de vaststelling van Verordening (EU) 2025/2653 zal de STEP-opschalingsregeling van de EIC directe financiering in eigen vermogen verstrekken om defensieondernemingen en ondernemingen die producten voor tweeërlei gebruik produceren, te helpen hun innovaties op te schalen. Met het programma wordt een duidelijke leemte opgevuld: het zal gestroomlijnde, directe steun verstrekken aan individuele kleine en middelgrote ondernemingen voor de ontwikkeling van innovatieve oplossingen en de ingebruikneming van die oplossingen door de lidstaten en de industrie, met zeer korte toekenningstermijnen en een duidelijke afstemming op de vermogensbehoeften van de lidstaten. Het moet de Unie dan ook in staat stellen nieuwe benaderingen ter ondersteuning van defensie-innovatie te testen, en tegelijkertijd een aanvulling vormen op bestaande instrumenten van de Unie voor verschillende ontwikkelingsstadia, consortiumgrootten, tijdschema's en technologische domeinen. De snelle ontwikkeling van dreigingen op defensiegebied vereist een omslag naar een flexibelere aanpak, zodat innovatieve bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen, snel kunnen reageren op vastgestelde vermogensuitdagingen. Het programma moet daarom prioriteit geven aan op uitdagingen gebaseerde innovatieactiviteiten met snelle iteratiecycli, die rechtstreeks aansluiten bij de prioritaire operationele behoeften van de lidstaten.

([6]) Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([7]) Verordening (EU) 2026/2382 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2026 tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1907/2006, (EG) nr. 1272/2008, (EU) nr. 528/2012, (EU) 2019/1021 en (EU) 2021/697 wat betreft defensiegereedheid en het faciliteren van defensie-investeringen en voorwaarden voor de defensie-industrie (PB L, 2026/2382, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2382/oj).

(11) De Commissie moet op zoek gaan naar zo veel mogelijk synergieën tussen Unieprogramma's ter ondersteuning van innovatie. Daartoe zou zij versnelde trajecten tussen het programma en andere relevante initiatieven van de Unie, zoals de EIC-Accelerator, de STEP-opschalingsregeling en de Eudis-bedrijfsaccelerator, kunnen voorstellen. Indien relevant moet in het kader van het programma ook worden uitgekeken naar synergieën met NAVO-activiteiten op het gebied van defensie-innovatie, zoals haar Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA).

(12) Het programma moet gericht zijn op een aanzienlijke versnelling van de innovatiecycli van defensieproducten en -technologieën met een groot disruptief potentieel, ook die welke nog niet op de markt beschikbaar zijn, om ervoor te zorgen dat die binnen één tot drie jaar volledig inzetbaar en gebruiksklaar zijn voor eindgebruikers. Het programma moet er ook voor zorgen dat door het programma gesteunde producten worden voorzien van passende cyberbeveiligings- en cyberweerbaarheidswaarborgen. Het moet innovatoren de grootst mogelijke flexibiliteit bieden om vernieuwende oplossingen voor te stellen, ook als zij als afzonderlijke juridische entiteit optreden, waarbij tijdens de uitvoering onderaanneming van bepaalde taken of samenwerking met andere entiteiten mogelijk blijft.

(13) Een blijvende structurele uitdaging voor Europese kleine en middelgrote ondernemingen in de defensiesector is de kloof tussen succesvolle innovatie en de operationele inzet door de strijdkrachten van de lidstaten en de geassocieerde derde landen. Om die kloof te dichten, moet het programma worden afgestemd op de reële en geprioriteerde defensiebehoeften van de lidstaten en de geassocieerde derde landen. Daarbij moet het programma de ingebruikneming van innovatieve oplossingen door hun strijdkrachten en defensie-industrie, met name hoofdcontractanten en directe subcontractanten, ondersteunen. Het programma moet een versneld proces tot stand brengen waarmee de Unie het testen en invoeren van innovatieve ondersteuningsmechanismen kan faciliteren, die voorzien in de meest dringende behoeften op het gebied van defensiegereedheid, onder meer ter ondersteuning van de op Unieniveau in kaart gebrachte prioritaire vermogensgebieden en, indien relevant, van Europese defensieprojecten van gemeenschappelijk belang (EDPGB's). Het programma moet een versneld proces tot stand brengen voor de toegang tot test- en experimenteerfaciliteiten in de Unie en, indien relevant en op voorwaarde dat zij daarmee akkoord gaan, in geassocieerde derde landen.

(14) Het programma moet acties steunen die betrekking hebben op praktijktests, experimenten en demonstraties, ook door indien passend voort te bouwen op de lopende werkzaamheden van het Europees Defensieagentschap. Die acties moeten entiteiten in staat stellen innovatieve oplossingen onder realistische operationele omstandigheden te toetsen, waarbij feedback in realtime wordt gegenereerd die kan worden gebruikt om de oplossingen via een iteratief proces te verfijnen en te verbeteren. De actieve betrokkenheid van de lidstaten en van relevante industriële actoren, zoals hoofdcontractanten en directe subcontractanten, is van cruciaal belang in elke fase van dat proces, van het vaststellen van de testvereisten tot het beoordelen van de aangetoonde vermogens. Die betrokkenheid kan zorgen voor betrouwbare vraagsignalen en het gemakkelijker maken om vervolgens aankoopbeslissingen te nemen. Daarnaast kan het programma de ingebruikneming van nieuwe technologieën en producten ondersteunen door de vraag te bundelen en gebruik te maken van innovatieve aanbestedingsmechanismen, zoals innovatiepartnerschappen. Ook kunnen gedeelde platformen en diensten worden ontwikkeld om tegemoet te komen aan de gemeenschappelijke operationele behoeften van meerdere eindgebruikers.

(15) In de ruimte gestationeerde vermogens zijn onmisbare instrumenten geworden voor moderne defensie- en veiligheidsoperaties en vervullen cruciale functies, waaronder inlichtingen, bewaking en verkenning, beveiligde communicatie, plaatsbepaling, navigatie en tijdsbepaling, en vroegtijdige waarschuwing. Bovendien maken de toenemende afhankelijkheid van de strijdkrachten van in de ruimte gestationeerde middelen en de groeiende kwetsbaarheid van de ruimte-infrastructuur voor bedreigingen dat de weerbaarheid en het reactievermogen van de Europese ruimtevaartsector een strategische prioriteit zijn geworden. Het feit dat ruimtevaarttechnologieën en -diensten voor tweeërlei gebruik zijn bestemd, betekent dat innovatie in de ruimtevaartsector directe en onmiddellijke gevolgen heeft voor de defensievermogens en dat de vraag vanuit de defensiesector de ontwikkeling en commercialisering van Europese ruimtevaarttechnologieën kan versnellen. Het programma moet dan ook de ontwikkeling van innovatieve, in de ruimte gestationeerde en door ruimtevaart ondersteunde defensievermogens bevorderen, door nieuwkomers en niet-traditionele actoren daarbij te betrekken, teneinde de strategische autonomie van de Unie in de ruimte te vergroten en de EDTIB te versterken. In het kader daarvan moet onder meer een bijdrage worden geleverd aan de ontwikkeling van een toekomstige overheidsdienst voor aardobservatie met autonome, veerkrachtige en voor defensiedoeleinden geschikte aardobservatievermogens. Het programma moet ook acties op ruimtevaartgebied steunen om de ingebruikneming van in de ruimte gestationeerde defensievermogens door de lidstaten en door de Unie te versnellen, in overeenstemming met het ruimtevaartprogramma, het programma voor beveiligde connectiviteit, dan wel wat betreft de activiteiten van het Satellietcentrum van de Europese Unie, waarbij de samenhang met de toepasselijke ruimtevaartgerelateerde initiatieven van de Unie wordt gewaarborgd.

(16) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend voor de vaststelling van werkprogramma's en toekenningsbesluiten. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ([8]).

(17) Overeenkomstig artikel 153, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad ([9]) kan het evaluatiecomité op grond van een besluit van de bevoegde ordonnateur worden bijgestaan door externe deskundigen. Om de vertrouwelijkheid van de werkzaamheden van het evaluatiecomité te beschermen, mag de lijst van onafhankelijke deskundigen, in afwijking van artikel 242, lid 4, van die verordening, niet openbaar worden gemaakt.

(18) Het werkprogramma moet oproepen tot het indienen van voorstellen bevatten, die de vorm kunnen aannemen van uitdagingen die betrekking hebben op specifieke defensiebehoeften die in overleg met de lidstaten zijn geïdentificeerd door middel van een gestructureerd proces waarbij de lidstaten worden betrokken, zodat de ondersteunde projecten aansluiten bij de reële en geprioriteerde defensiebehoeften van de lidstaten. Die specifieke defensiebehoeften moeten ook worden geïdentificeerd op basis van de EU-prioriteiten voor vermogens, die voortvloeien uit het vermogensontwikkelingsplan, en voor zover passend worden aangevuld met de lacunes en opportuniteiten die bij de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie zijn vastgesteld. Het Europees Defensieagentschap, als orgaan dat verantwoordelijk is voor het vermogensontwikkelingsplan en als gastheer van de HEDI, en de Europese Dienst voor extern optreden, met inbegrip van de Militaire Staf van de Europese Unie, alsook vertegenwoordigers van geassocieerde derde landen, moeten nauw worden betrokken bij het in kaart brengen van de uitdagingen. De Commissie moet voor het formuleren van uitdagingen ook, op strikt adviserende basis, gebruikmaken van input van gevestigde actoren in de defensie-industrie en de bredere EDTIB, met inbegrip van hoofdcontractanten, om tegemoet te komen aan specifieke, missiegerichte vermogensbehoeften, op voorwaarde dat dergelijke input het ontwerp van de oproepen tot het indienen van voorstellen niet beïnvloedt op een manier die funest is voor de eerlijke mededinging of de deelname van nieuwe defensieactoren, met name kleine en middelgrote ondernemingen en innovatieve start-ups en scale-ups. In alle gevallen moet voorrang worden gegeven aan uitdagingen die op een zo breed mogelijke steun van de lidstaten kunnen rekenen, die een weerspiegeling vormen van een daadwerkelijke gezamenlijke behoefte en strategische afstemming, en die bijdragen aan de defensiegereedheid van de Unie als geheel. Om het volledige spectrum van innovatie te bestrijken, moet het programma ook oproepen omvatten die gericht zijn op bredere doelstellingen op het gebied van defensie-innovatie. Bij de selectie van projecten in het kader van die oproepen moet de Commissie ervoor zorgen dat het programma bijdraagt aan de versterking van het industriële defensievermogen van de Unie als geheel en aan de aanpak van zowel dringende als langdurige dreigingen.

(19) Het programma heeft tot doel de innovatie-inspanningen te ondersteunen van niet-traditionele defensieactoren en voornamelijk van kleine en middelgrote ondernemingen. Door gerichte ondersteuning te bieden, wordt met het programma beoogd de ontwikkeling en verfijning van hun disruptieve technologieën en producten te versnellen en die technologieën en producten dichter bij de markt te brengen, om zo uiteindelijk het concurrentievermogen en de groei van die defensieactoren te versterken.

(20) Derde landen die lid zijn van de Europese Economische Ruimte moeten als geassocieerde derde landen aan het programma kunnen deelnemen in het kader van de samenwerking die is ingesteld uit hoofde van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ([10]), waarin is bepaald dat de programma's worden uitgevoerd op basis van een uit hoofde van die overeenkomst vastgesteld besluit. Oekraïne moet ook als geassocieerd derde land kunnen deelnemen aan het programma, in overeenstemming met de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds ([11]).

([8]) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([9]) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

([11]) PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(21) Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft enorme schade veroorzaakt in Oekraïne. Bovendien heeft Oekraïne de toegang tot de internationale financiële markten verloren en zijn de overheidsinkomsten aanzienlijk gedaald, terwijl de overheidsuitgaven fors zijn gestegen. Tegen die achtergrond is het waarschijnlijk dat Oekraïne de komende jaren grote financieringsbehoeften zal hebben. Om die reden zal van Oekraïne niet worden vereist dat het financieel aan het programma bijdraagt om erbij te worden geassocieerd. In de associatieovereenkomsten voor de deelname aan het programma zullen de specifieke voorwaarden voor de deelname van Oekraïne aan het programma worden vastgelegd.

(22) Aangezien het programma tot doel heeft de innovatiecapaciteit van de defensie-industrie van de Unie te ondersteunen, mogen alleen in de Unie of in geassocieerde derde landen gevestigde juridische entiteiten die niet onder zeggenschap van niet-geassocieerde derde landen of entiteiten uit niet-geassocieerde derde landen staan, voor steun in aanmerking komen. Daarnaast moeten, om de wezenlijke veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten te beschermen, de infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen van de ontvangers van Uniefinanciering en subcontractanten die betrokken zijn bij een door het programma gesteunde actie, zich gedurende de gehele periode van de actie op het grondgebied van een lidstaat of een geassocieerd derde land bevinden, en moeten de uitvoerende bestuursstructuren van de ontvangers zich in de Unie of in een geassocieerd derde land bevinden. Om die wezenlijke veiligheids- en defensiebelangen te beschermen, moeten die subsidiabiliteitscriteria ook gelden voor financiering die via aanbesteding wordt verstrekt.

(23) Uit de tussentijdse evaluatie van het EDF is gebleken dat de administratieve lasten en de tijd die nodig zijn om garanties te verstrekken wanneer een in de Unie gevestigde ontvanger van Uniefinanciering onder zeggenschap staat van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land, onverenigbaar zijn met de snelheid en flexibiliteit die nodig zijn voor een doeltreffende uitvoering van het programma. Om die uitdaging aan te pakken en een snelle uitvoering van het programma mogelijk te maken, mogen geen afwijkingen worden toegestaan van het beginsel dat de ontvangers niet onder zeggenschap mogen staan van entiteiten die buiten de Unie of buiten de geassocieerde derde landen zijn gevestigd. Uit de ervaringen met eerdere programma's in de defensie-industrie blijkt ook dat het verstrekken van garanties leidt tot extra procedurele complexiteit en langere evaluatieperioden, terwijl het schrappen van die uitzondering waarschijnlijk geen noemenswaardige invloed zou hebben op het aantal in aanmerking komende entiteiten.

(24) Om ervoor te zorgen dat de lidstaten kunnen profiteren van geavanceerde technologieën en innovatie, moet het programma stimulansen kunnen bieden om kleine en middelgrote ondernemingen aan te trekken die buiten de Unie of de geassocieerde derde landen zijn gevestigd en het potentieel hebben om een aanzienlijke bijdrage te leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma. Aan dergelijke Uniefinanciering moet de voorwaarde zijn verbonden dat de betrokken kleine of middelgrote onderneming onder zeggenschap staat van een lidstaat of een geassocieerd derde land of van een in een lidstaat of een geassocieerd derde land gevestigde entiteit, en dat de kleine of middelgrote onderneming niet gevestigd is en evenmin haar uitvoerende bestuursstructuren heeft in Rusland of in landen die Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne steunen, rekening houdend met de huidige context en, met name, Ruslands niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

(25) In een beperkt aantal gevallen moet het mogelijk zijn in het werkprogramma te bepalen via welke toekenningsprocedures kleine en middelgrote ondernemingen aan het programma zouden kunnen deelnemen, zelfs indien zij nog niet voldoen aan de subsidiabiliteitscriteria met betrekking tot hun vestiging of de vestiging van hun uitvoerende bestuursstructuren in de Unie of in een geassocieerd derde land. Via het mechanisme dat in deze verordening "aanmoedigingsinterventie" wordt genoemd, wordt aan ontvangers van Uniefinanciering een tijdelijke en voorwaardelijke opschorting toegekend van dat subsidiabiliteitscriterium, waaraan zij binnen de in de juridische verbintenis vastgelegde termijn zouden moeten voldoen om Uniefinanciering te ontvangen. De aanmoedigingsinterventie mag geen afbreuk doen aan de primaire doelstelling van het programma om in de Unie of in geassocieerde derde landen gevestigde kleine en middelgrote ondernemingen te ondersteunen. Voorts kan Uniefinanciering worden verleend voor de kosten van de verplaatsing van de vestiging van een dergelijke kleine of middelgrote onderneming of haar uitvoerende bestuursstructuur naar de Unie of naar een geassocieerd derde land. De financiële belangen van de Unie moeten naar behoren worden beschermd en betalingen mogen pas worden verricht zodra aan de subsidiabiliteitscriteria is voldaan, uiterlijk aan het einde van de in de juridische verbintenis vastgelegde termijn. Om het gerichte en uitzonderlijke karakter van die steun te behouden, moet het mogelijk zijn om in het werkprogramma plafonds vast te stellen voor aanmoedigingsinterventies en voor financiële steun voor hervestigingskosten, zowel in termen van het totale aandeel van de financiële middelen als in termen van de totale Uniefinanciering die aan individuele ontvangers wordt verstrekt.

(26) Om ervoor te zorgen dat de aanmoedigingsinterventie het beoogde doel bereikt, moet het mogelijk zijn af te wijken van het subsidiabiliteitscriterium dat de ontvangers van Uniefinanciering in de Unie of in een geassocieerd derde land gevestigd moeten zijn en daar hun uitvoerende bestuursstructuur moeten hebben om Uniefinanciering te ontvangen, op voorwaarde dat die Uniefinanciering specifiek bedoeld is om de naleving van die subsidiabiliteitscriteria te faciliteren, onder meer door de kosten te dekken die gepaard gaan met de hervestiging van het bedrijf of de vestiging van zijn uitvoerende bestuursstructuur in de Unie of in een geassocieerd derde land.

(27) Opdat bij de uitvoering van deze verordening de internationale verplichtingen van de Unie en haar lidstaten worden geëerbiedigd, mag het programma geen steun verlenen voor acties met betrekking tot producten waarvan het gebruik, de ontwikkeling of de productie door het internationaal recht verboden is. In dat verband moet de subsidiabiliteit van acties met betrekking tot opkomende en disruptieve defensieproducten eveneens worden onderworpen aan ontwikkelingen in het internationaal recht. Acties voor de ontwikkeling van dodelijke autonome wapens die niet de mogelijkheid bieden om een zinvolle menselijke controle uit te oefenen over besluiten in verband met de selectie en inzet ervan bij aanvallen die op mensen gericht zijn, mogen bovendien evenmin in aanmerking komen voor steun uit het programma, onverminderd de mogelijkheid om Uniefinanciering te verstrekken voor acties voor de ontwikkeling van systemen voor vroegtijdige waarschuwing en tegenmaatregelen voor defensiedoeleinden. Gezien het tempo waarmee innovatieve en baanbrekende defensietechnologieën moeten worden ontwikkeld en de overkoepelende bedoeling van het programma om kleine en middelgrote ondernemingen, start-ups, scale-ups en niet-traditionele defensieactoren aan te trekken, moet de Commissie ervoor zorgen dat die voorwaarde geen onnodige administratieve lasten voor aanvragers met zich meebrengt. Daarnaast mag de evaluatie van die eis geen vertraging bij de uitvoering van het programma opleveren.

(28) Aangezien de door het programma gesteunde acties binnen een kort tijdsbestek moeten worden uitgevoerd en de administratieve lasten voor aanvragers tot een minimum moeten worden beperkt, moet, indien Uniefinanciering in de vorm van een subsidie wordt verleend, gebruik worden gemaakt van financiering die niet aan kosten is gekoppeld of van vereenvoudigde kostenopties. Omdat er in snelle, toegankelijke en resultaatgerichte steun moet worden voorzien voor kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van innovatieve start-ups en scale-ups, moeten subsidies in het kader van het programma indien mogelijk de vorm aannemen van forfaitaire bedragen, om de administratieve lasten te verminderen, de voorspelbaarheid voor de ontvangers van Uniefinanciering te vergroten en hen in staat te stellen zich te concentreren op het realiseren van de overeengekomen output. Uniefinanciering mag alleen worden verstrekt in de vorm van vergoeding van daadwerkelijk subsidiabele kosten indien de doelstellingen van een bepaalde actie niet op een andere manier kunnen worden verwezenlijkt.

(29) De defensie-industrie werkt niet volgens de conventionele regels en bedrijfsmodellen die van toepassing zijn op meer traditionele markten. Vrijwel alle vraag komt van nationale overheden, die tevens alle aankopen van defensiegerelateerde producten en technologieën, met inbegrip van de uitvoer daarvan, controleren. Daarom voert de defensie-industrie, met name de kleine en niet-traditionele defensie-innovatoren, geen omvangrijke, uit eigen middelen gefinancierde innovatieprojecten uit, en worden alle daarmee samenhangende kosten vaak gedragen door de lidstaten en geassocieerde derde landen. Bovendien worden die actoren geconfronteerd met hardnekkige belemmeringen bij de toegang tot financiering, ook medefinanciering, en met name particuliere financiering voor investeringen, als gevolg van de risico's die marktdeelnemers met dergelijke investeringen associëren. Het aantrekken van overheidsinvesteringen voor de defensie-industrie van de Unie is in het licht van de dringende noodzaak om investeringen in defensie-innovatie te stimuleren daarom van vitaal belang. Aangezien die maatregelen anders niet zouden worden genomen, lijkt het gerechtvaardigd dat, onverminderd artikel 193 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, Uniefinanciering tot 100 % van de subsidiabele kosten kan dekken voor acties die in het kader van het programma in aanmerking komen.

(30) Om het indienings- en evaluatieproces verder te vereenvoudigen en te versnellen, moet Uniefinanciering worden verleend via een specifieke evaluatieprocedure, waarbij bepaalde controles worden uitgevoerd nadat het toekenningsbesluit is genomen. Aanvragers moeten worden uitgenodigd voorstellen in te dienen, vergezeld van een korte samenvatting. Die samenvatting moet worden beoordeeld voordat de voorstellen volledig worden geëvalueerd aan de hand van de desbetreffende toekenningscriteria die in het werkprogramma zijn vastgelegd. Die aanpak is bedoeld om de administratieve lasten voor aanvragers te verminderen en hun zo snel mogelijk financiële zekerheid te bieden, waarbij de Unie een redelijk niveau van financieel of juridisch risico, dat in verhouding staat tot de nagestreefde doelstellingen, aanvaardt. De financiële belangen van de Unie moeten naar behoren worden beschermd en er mag geen financiering worden verstrekt voordat de eindbeoordeling is afgerond.

(31) Om het indienings- en evaluatieproces verder te vereenvoudigen en te versnellen, moet het mogelijk zijn af te wijken van bepaalde andere verplichtingen die zijn vastgesteld in Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Met name moeten afwijkingen van de artikelen 199, 201 en 203 van die verordening, die betrekking hebben op de inhoud en de beoordeling van subsidieaanvragen, en van artikel 170, lid 1, punten b) en c), en artikel 170, lid 2, van die verordening, die betrekking hebben op aanbestedingsprocedures, worden toegestaan. Die afwijkingen moeten het mogelijk maken toekenningsbesluiten vast te stellen en subsidieovereenkomsten te ondertekenen op basis van een voorlopige beoordeling van de subsidiabiliteits- en selectiecriteria, waarbij, indien passend, wordt vertrouwd op de verklaringen op erewoord van aanvragers en inschrijvers, ook met betrekking tot de controlevereisten, zonder dat in die fase bewijsstukken moeten worden overgelegd. Voorts moet het tijdschema voor de kennisgeving van de resultaten van de voorlopige beoordeling en voor de vaststelling van het toekenningsbesluit worden ingekort en in het werkprogramma worden gespecificeerd, zodat de Commissie zonder vertraging kan handelen. De eindbeoordeling van de toepasselijke criteria moet ongeacht het voorgaande nog steeds binnen vier maanden na de uiterste indieningsdatum worden afgerond. De financiële belangen van de Unie moeten naar behoren worden beschermd en betalingen mogen pas worden verricht nadat de eindebeoordeling is afgerond.

(32) Als alternatief voor de versnelde beoordelingsprocedure en om ervoor te zorgen dat de Unie innovatieve oplossingen kan ondersteunen zonder dat die in eerste instantie kunstmatig worden verengd of beperkt door de specifieke vorm die de Uniesteun aanneemt, moet het programma gelegenheid bieden voor een flexibelere en toegankelijkere manier om innovatieve projecten en ideeën te identificeren, te selecteren en te ondersteunen, onder meer door te voorzien in instrumentneutrale toekenningsprocedures. Bij die aanpak moeten ideeën worden beoordeeld en geselecteerd op basis van de mate waarin zij bijdragen tot de doelstellingen van het programma. Welk instrument voor de uitvoering van de begroting in het kader van het programma het meest geschikt en doeltreffend is, of het nu gaat om een subsidie, een aanbesteding of een andere vorm van steun, moet pas na de selectieprocedure worden bepaald, rekening houdend met de specifieke kenmerken, vereisten en verdiensten van het afzonderlijke project.

(33) Om aantrekkelijk te blijven voor een bredere groep potentiële aanvragers en om een bestaande kloof in de innovatiecyclus op defensiegebied te dichten, is het noodzakelijk en evenredig om kosten die vóór de indiening van de subsidieaanvraag werden gemaakt, in aanmerking te laten komen voor Uniefinanciering, zoals bepaald in artikel 196, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Het programma is gericht op ontwikkelingsactiviteiten in de laatste stadia die de kritieke kloof tussen commercialisering en aanbesteding overbruggen, om zo opkomende en disruptieve defensieproducten dichter bij marktrijpheid en operationele inzet te brengen. Innovatieve bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen, starten en financieren ontwikkelingsprojecten vaak zelf voordat er formele financieringsmogelijkheden beschikbaar komen. Door die aanpak kan het programma cruciale innovatieacties ondersteunen die tot drie maanden vóór de sluitingsdatum van de oproep tot het indienen van voorstellen van start zijn gegaan, en kan het Uniefinanciering verstrekken om de voltooiing daarvan te bespoedigen, met het oog op tijdige resultaten die een antwoord bieden op de meest urgente uitdagingen waarmee de strijdkrachten van de lidstaten en de geassocieerde derde landen worden geconfronteerd.

(34) Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad ([12]) voorziet in een specifieke uitzondering op de verplichtingen voor opdrachten die worden toegekend in het kader van bepaalde samenwerkingsprogramma's die betrekking hebben op onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten. Na de vaststelling van Richtlijn (EU) 2026/2383 van het Europees Parlement en de Raad ([13]) wordt in Richtlijn 2009/81/EG verduidelijkt dat een onderzoeks- en ontwikkelingsproject dat door instellingen of organen van de Unie wordt beheerd en conform de regels van de Unie en met financiering uit de Uniebegroting wordt uitgevoerd, een samenwerkingsprogramma is dat door ten minste twee lidstaten gezamenlijk wordt uitgevoerd en ook fasen na de onderzoeks- en ontwikkelingsfase kan blijven omvatten. In een dergelijk geval moeten opdrachten die na die fasen worden toegekend, ook kunnen worden uitgesloten. Die uitzondering geldt met name voor de toekenning van opdrachten in het kader van projecten die door het programma worden gesteund.

([12]) Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([13]) Richtlijn (EU) 2026/2383 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2026 tot wijziging van de Richtlijnen 2009/43/EG en 2009/81/EG wat betreft de vereenvoudiging van de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de EU en de vereenvoudiging van aanbestedingen op het gebied van veiligheid en defensie (PB L, 2026/2383, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2383/oj).

(35) Verordening (EU) 2026/467 van het Europees Parlement en de Raad ([14]) voorziet in Uniesteun aan Oekraïne in de vorm van een lening om voorspelbare, continue, flexibele en tijdige financiële en economische hulp te bieden om tegemoet te komen aan de financieringsbehoeften als gevolg van Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de niet-betaling van herstelbetalingen door Rusland. Overeenkomstig artikel 13, lid 4, punt f), van die verordening kunnen fabrikanten en subcontractanten die betrokken zijn bij de productie van defensieproducten en die voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden in het kader van bepaalde defensieprogramma's van de Unie die gelijkwaardig zijn aan de in die verordening vastgestelde subsidiabiliteitsvoorwaarden, worden geacht te voldoen aan de in die verordening vastgestelde subsidiabiliteitsvoorwaarden. Aangezien het programma ten tijde van de vaststelling van die verordening nog niet was vastgesteld, is het passend die verordening te wijzigen om te bepalen dat de ontvangers van Uniefinanciering in het kader van het programma die hebben voldaan aan gelijkwaardige subsidiabiliteitsvoorwaarden, kunnen worden geacht te voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden in het kader van die verordening, op voorwaarde dat geen latere wijzigingen twijfel hebben doen rijzen over het voldoen aan die subsidiabiliteitsvoorwaarden.

(36) Om de beveiliging van gerubriceerde gegevens op het passende niveau te waarborgen, is het van essentieel belang dat bij het sluiten van gerubriceerde financieringsovereenkomsten wordt voldaan aan de minimumnormen voor industriële veiligheid. Daartoe, en in overeenstemming met het toepasselijke nationale recht, moeten de lidstaten en geassocieerde derde landen op het grondgebied waarvan de ontvangers van Uniefinanciering zijn gevestigd, een beveiligingskader vaststellen, bestaande uit projectbeveiligingsinstructies en een bijbehorende rubriceringsgids, indien de uitvoering van het programma informatie zou omvatten of genereren waarvoor een rubriceringsniveau vereist is.

(37) Deze verordening moet van toepassing zijn onverminderd de mededingingsregels van de Unie, en met name de artikelen 101 tot en met 109 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en de rechtshandelingen die uitvoering geven aan die artikelen.

(38) Het is passend om de indicatieve financiële middelen voor het programma vast te leggen.

(39) In Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 zijn de regels vastgelegd voor de opstelling en uitvoering van de algemene begroting van de Unie, met inbegrip van de regels voor subsidies, prijzen, niet-financiële schenkingen, aanbestedingen, indirect beheer, financiële bijstand, financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties.

(40) Overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([15]), Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad ([16]), Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad ([17]) en Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad ([18]) moeten de financiële belangen van de Unie worden beschermd met evenredige maatregelen, met inbegrip van maatregelen ter preventie, opsporing, correctie en onderzoek van onregelmatigheden en fraude, terugvordering van verloren gegane, onverschuldigd betaalde of misbruikte financiële middelen, alsook, indien passend, oplegging van administratieve sancties.

([14]) Verordening (EU) 2026/467 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2026 betreffende het tot stand brengen van nauwere samenwerking bij het opzetten van de steunlening aan Oekraïne voor 2026 en 2027 (PB L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([15]) Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([16]) Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([17]) Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([18]) Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(41) In het bijzonder kan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 en Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 onderzoeken uitvoeren, met inbegrip van controles en verificaties ter plaatse, om vast te stellen of er sprake is van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad. Overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1939 kan het Europees Openbaar Ministerie (EOM) overgaan tot onderzoek en vervolging van fraude en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in de zin van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad ([19]).

(42) Personen of entiteiten die Uniefinanciering ontvangen, moeten overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ten volle meewerken aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de nodige rechten en toegang verlenen aan de Commissie, OLAF, het EOM en de Europese Rekenkamer en ervoor zorgen dat derden die betrokken zijn bij de uitvoering van middelen van de Unie, gelijkwaardige rechten verlenen.

(43) Gezien de dringende noodzaak om cruciale investeringen in defensievermogens, en met name in defensie-innovatie, te ondersteunen in het licht van de urgente geopolitieke uitdagingen, is het passend dat deze verordening in werking treedt op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

(44) Aangezien het programma ontworpen is om in looptijd en reikwijdte beperkt te zijn, mag het geen afbreuk doen aan toekomstige programma's of instrumenten van de Unie ter ondersteuning van het beleid inzake de defensie-industrie.

(45) De Commissie moet de doeltreffendheid van het programma bij de verwezenlijking van de in deze verordening vastgelegde doelstellingen beoordelen. Bij die beoordeling moet ook worden geëvalueerd of de in het kader van het programma ingevoerde uitvoeringsmechanismen, waaronder versnelde toekenningsprocedures en flexibele vormen van Uniesteun, moeten worden uitgebreid, aangepast of opgenomen in toekomstige programma's van de Unie. De resultaten van die evaluatie moeten worden meegenomen in toekomstige besluiten over Uniesteun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor defensie-innovatie. Daartoe moet de Commissie een verslag over de uitvoering van het programma opstellen, dat het volgende omvat: informatie over de mate van deelname van kleine en middelgrote ondernemingen, de geografische spreiding van de gesteunde entiteiten over de Unie en de geassocieerde derde landen, de thematische verdeling van de gesteunde acties, de uitsplitsing van de uitgaven per soort door het programma gesteunde actie, de doeltreffendheid van vereenvoudigde toekenningsprocedures ten opzichte van benchmarks in bestaande instrumenten, en geaggregeerde gegevens over de ingebruikneming van door het programma gefinancierde producten. Het verslag moet bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend. Gezien het hoge risico en het grote potentieel van opkomende en disruptieve defensie-innovatie moet het welslagen van het programma op portefeuilleniveau worden beoordeeld.

(46) Daar de doelstelling van deze verordening, met name de versterking van het concurrentievermogen en de innovatiecapaciteit van de EDTIB in de hele Unie, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen van het programma ter ondersteuning van defensie-innovatie in de hele Unie beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken,

([19]) Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt het programma voor flexibele en snelle defensie-innovatie (het "programma") vastgesteld voor de periode van 1 januari 2027 tot en met 31 december 2027, en worden de doelstellingen en de begroting ervan, financieringsvormen in het kader van het programma en regels voor de verstrekking van die financiering vastgelegd.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) "juridische entiteit":

   a) een uit hoofde van het Unierecht, nationaal recht of internationaal recht opgerichte en erkende rechtspersoon, met inbegrip van uit hoofde van Verordening (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad ([20]) opgerichte structuren voor Europese bewapeningsprogramma's (Structures for European Armament Programmes — SEAP's), die rechtspersoonlijkheid bezit en bekwaam is om in eigen naam te handelen, rechten uit te oefenen en verplichtingen te hebben, of

   b) een entiteit zonder rechtspersoonlijkheid, zoals bedoeld in artikel 200, lid 2, punt c), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509;

2) "zeggenschap": het vermogen om ofwel direct, ofwel indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten, beslissende invloed uit te oefenen op een juridische entiteit;

3) "defensieproduct": een defensiegerelateerd product als bedoeld in de bijlage bij Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad ([21]), alsook werken, leveringen en diensten die rechtstreeks met die producten verband houden, voor alle fasen van de levenscyclus ervan in de zin van artikel 2, punt c), van Richtlijn 2009/81/EG;

4) "opkomend en disruptief defensieproduct": een verbeterd of volledig nieuw defensieproduct dat:

   a) een radicale transformatie teweegbrengt, met inbegrip van een paradigmaverschuiving in het concept en de uitvoering van defensiezaken, onder meer door bestaande defensietechnologieën te vervangen of minder doeltreffend of achterhaald te maken, en

   b) naar verwachting aan het einde van een door het programma gesteunde actie volledig inzetbaar zal zijn;

([20]) Verordening (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2025 tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie en van een kader van maatregelen ter waarborging van de tijdige beschikbaarheid en levering van defensieproducten ("EDIP-verordening") (PB L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([21]) Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap (PB L 146 van 10.6.2009, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

5) “uitvoerende bestuursstructuur”: een overeenkomstig nationaal recht aangewezen orgaan van een juridische entiteit dat indien toepasselijk aan de bestuursvoorzitter van die entiteit rapporteert en gemachtigd is om de strategie, doelstellingen en algemene richting van de juridische entiteit te bepalen, en dat belast is met het toezicht op en de monitoring van de bestuurlijke besluitvorming van de juridische entiteit;

6) “resultaten”: een materieel of immaterieel gevolg van een door het programma gesteunde actie, zoals gegevens, knowhow of informatie, in welke vorm en van welke aard dan ook en ongeacht of die kunnen worden beschermd, alsook alle daaraan verbonden rechten, met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten;

7) “kleine en middelgrote ondernemingen”: kleine en middelgrote ondernemingen, zoals gedefinieerd in artikel 2 van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie ([22]);

8) “achtergrondinformatie”: alle informatie die noodzakelijk of nuttig is voor de uitvoering van het programma, die vóór of buiten het kader van een door het programma gesteunde actie is gegenereerd en die aan die actie is verstrekt en voor de doeleinden van die actie wordt gebruikt;

9) “voorgrondinformatie”: gegevens, knowhow of informatie, in welke vorm en van welke aard dan ook, die worden gegenereerd bij de uitvoering van het programma;

10) “entiteit uit een niet-geassocieerd derde land”:

a) een juridische entiteit die in een niet-geassocieerd derde land is gevestigd, of

b) een juridische entiteit die in de Unie of in een geassocieerd derde land is gevestigd, waarvan de uitvoerende bestuursstructuren zich in een niet-geassocieerd derde land bevinden.

Artikel 3

Doelstellingen

1. De algemene doelstelling van het programma is het ondersteunen van de capaciteit van kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van innovatieve start-ups en scale-ups, om snel te innoveren met het oog op het waarborgen van de snelle levering van opkomende en disruptieve defensieproducten, met de nadruk op kostenefficiëntie, teneinde het hoofd te bieden aan de meest recente en snel veranderende uitdagingen waarmee de strijdkrachten van de lidstaten en van de geassocieerde derde landen worden geconfronteerd, met name die welke het gevolg zijn van Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Het programma bevordert daarmee het concurrentievermogen van de Europese technologische en industriële defensiebasis (European Defence Technological and Industrial Base — EDTIB) en draagt bij aan de versterking van de gereedheid van de defensie-industrie van de Unie, en vermindert tegelijkertijd de strategische afhankelijkheden van niet-geassocieerde derde landen op het volledige spectrum aan defensietechnologieën.

2. De specifieke doelstellingen van het programma zijn:

a) op significante wijze de innovatiecycli versnellen van opkomende en disruptieve defensieproducten die in de hele Unie door kleine en middelgrote ondernemingen worden ontwikkeld, rekening houdend met de dringende behoeften van de lidstaten en van de geassocieerde derde landen en gebruikmakend van het innovatiepotentieel van de industrie van de Unie als geheel, en

b) zorgen voor een bredere ingebruikneming door de lidstaten en door de geassocieerde derde landen, alsook door hoofdcontractanten, systeemintegratoren en directe subcontractanten uit de defensie-industrie, van door kleine en middelgrote ondernemingen ontwikkelde opkomende en disruptieve defensieproducten, onder meer via specifieke matchmaking, om zo de opschaling van dergelijke kleine en middelgrote ondernemingen in heel Europa te ondersteunen, de integratie ervan in grensoverschrijdende defensietoeleveringsketens te bevorderen, de weerbaarheid van en voorzieningszekerheid voor dergelijke producten te versterken, bij te dragen tot de ontwikkeling van de innovatiecapaciteit op defensiegebied in de hele Unie en uiteindelijk de technologische voorsprong van de lidstaten uit te bouwen.

([22]) Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

Artikel 4

Begroting

1. De indicatieve financiële middelen voor de uitvoering van het programma voor de periode van 1 januari 2027 tot en met 31 december 2027 bedragen 115 000 000 EUR in lopende prijzen.

2. Vastleggingen in de begroting voor activiteiten waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, kunnen in jaarlijkse tranches worden verdeeld.

3. Ook na 2027 kunnen nog kredieten in de Uniebegroting worden opgenomen ter dekking van noodzakelijke uitgaven en om het beheer mogelijk te maken van door het programma gesteunde acties die aan het einde van het programma nog niet voltooid zijn, en van de uitgaven voor kritieke operationele activiteiten en diensten.

4. De in lid 1 bedoelde financiële middelen en de bedragen van de in artikel 5 bedoelde aanvullende middelen kunnen ook worden gebruikt voor technische en administratieve bijstand voor de uitvoering van het programma, zoals activiteiten voor de voorbereiding, monitoring, controle, audit en evaluatie ervan, met inbegrip van het ontwerp, de opzet, het testen, de certificering, de exploitatie en het onderhoud van institutionele informatietechnologiesystemen en -platformen, en informatie- en communicatieactiviteiten, waaronder institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Unie, en voor alle andere uitgaven gerelateerd aan technische en administratieve bijstand of personeel die de Commissie doet bij het beheer van het programma.

Artikel 5

Aanvullende middelen

1. Lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële of niet-financiële bijdragen ter beschikking stellen van het programma of van een of meer van de in artikel 3 van deze verordening bedoelde specifieke activiteiten of doelstellingen. Aanvullende financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen kunnen, op verzoek van de betrokken lidstaat, onder de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad ([23]) worden overgedragen aan het programma. De Commissie voert die middelen overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 op directe wijze dan wel overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt c), van die verordening op indirecte wijze uit. Die middelen worden gebruikt ten voordele van de betrokken lidstaat. Indien de Commissie geen juridische verbintenis in direct of indirect beheer is aangegaan voor ter beschikking van het programma gestelde aanvullende bedragen, kunnen de overeenkomstige niet-vastgelegde bedragen op verzoek van de betrokken lidstaat weer aan de bronprogramma's worden overgedragen, onder de in Verordening (EU) 2021/1060 gestelde voorwaarden.

([23]) Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Artikel 6

Alternatieve, gecombineerde en cumulatieve financiering

1. Het programma wordt uitgevoerd in synergie met andere programma's van de Unie. Een actie die een bijdrage uit een ander programma van de Unie heeft ontvangen, kan ook een bijdrage in het kader van het programma ontvangen, op voorwaarde dat die bijdragen niet dezelfde kosten dekken. De regels van het desbetreffende programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage, of er kan één reeks regels van een van de bijdragende programma's van de Unie op alle bijdragen worden toegepast en er kan één juridische verbintenis worden aangegaan. Indien de bijdrage van de Unie op subsidiabele kosten is gebaseerd, mag de cumulatieve steun uit de Uniebegroting niet hoger zijn dan de totale subsidiabele kosten van de actie en kan hij op pro-ratabasis worden berekend overeenkomstig de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgelegd.

2. Toekenningsprocedures in het kader van het programma kunnen gezamenlijk worden uitgevoerd in direct of indirect beheer met lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen, op voorwaarde dat de financiële belangen van de Unie worden beschermd. Die procedures zijn aan één reeks regels onderworpen en leiden tot de sluiting van één juridische verbintenis. Daartoe kunnen de partners in de gezamenlijke toekenningsprocedure middelen ter beschikking stellen van het programma overeenkomstig artikel 5 van deze verordening. De partners kunnen ook worden belast met de uitvoering van de toekenningsprocedure, indien van toepassing overeenkomstig artikel 62, lid 1, punt c), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Voor de toepassing van artikel 153, lid 3, van die verordening kan een deel van het evaluatiecomité voor gezamenlijke toekenningsprocedures bestaan uit leden die in die procedures vertegenwoordigers van de partners zijn.

Artikel 7

Met het programma geassocieerde derde landen

1. Het programma of de in artikel 10 bedoelde specifieke acties kunnen worden opengesteld voor deelname van de volgende derde landen door middel van volledige of gedeeltelijke associatie bij het programma, overeenkomstig de doelstellingen van artikel 3 en de toepasselijke internationale overeenkomsten of besluiten die in het kader van die overeenkomsten zijn vastgesteld:

a) leden van de Europese Vrijhandelsassociatie die lid zijn van de Europese Economische Ruimte;

b) Oekraïne, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de associatieovereenkomst EU-Oekraïne.

2. De associatieovereenkomsten inzake deelname aan het programma met de in lid 1 bedoelde landen:

a) waarborgen een billijk evenwicht tussen de bijdragen van en de voordelen voor het derde land dat aan het programma deelneemt;

b) bevatten de voorwaarden voor deelname aan het programma, met inbegrip van de berekening van de financiële bijdragen aan het programma, in de vorm van een operationele bijdrage en een deelnamevergoeding, en de algemene administratiekosten ervan;

c) verlenen het derde land geen beslissingsbevoegdheid over het programma;

d) waarborgen de rechten van de Unie om voor een goed financieel beheer te zorgen en de financiële belangen van de Unie te beschermen, en

e) waarborgen de bescherming van de belangen van de Unie op het gebied van veiligheid en de openbare orde.

3. Voor de toepassing van lid 2, punt d), rusten op het geassocieerde derde land de volgende verplichtingen:

a) de uit hoofde van de Verordeningen (EU, Euratom) 2024/2509 en (EU, Euratom) nr. 883/2013 vereiste rechten en toegang verlenen;

b) waarborgen dat executoriale besluiten die een geldelijke verplichting inhouden op basis van artikel 299 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VWEU) en arresten en beschikkingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie ten uitvoer kunnen worden gelegd, en

c) ervoor zorgen dat zijn bevoegde autoriteiten samenwerken met het Europees Openbaar Ministerie (EOM) bij de onderzoeken en vervolging van strafbare feiten die gevolgen hebben voor de financiële belangen van de Unie, overeenkomstig de toepasselijke internationale overeenkomsten of andere toepasselijke regels.

Artikel 8

Uitvoering en vormen van Uniefinanciering

1. Het programma wordt overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 uitgevoerd, in direct beheer of in indirect beheer met entiteiten als bedoeld in artikel 62, lid 1, punt c), van die verordening.

2. Overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kan Uniefinanciering in elke vorm worden verstrekt.

3. Overeenkomstig artikel 196, lid 2, tweede alinea, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kunnen financiële bijdragen, indien voor de uitvoering van een door het programma gesteunde actie relevant en noodzakelijk, dienen tot dekking van acties die zijn gestart en kosten die zijn gemaakt vóór de datum van indiening van het voorstel voor die acties, op voorwaarde dat die acties niet meer dan drie maanden vóór de sluitingsdatum van de oproep tot het indienen van voorstellen van start zijn gegaan en niet zijn voltooid vóór de ondertekening van de subsidieovereenkomst.

4. Indien Uniefinanciering wordt verstrekt in de vorm van een subsidie, gebeurt dat in de vorm van niet aan kosten gekoppelde financiering of van een vereenvoudigde kostenoptie, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Indien mogelijk nemen subsidies in het kader van het programma de vorm aan van forfaitaire bedragen. Daadwerkelijk subsidiabele kosten mogen alleen worden vergoed indien de doelstellingen van een door het programma gesteunde actie niet op een andere manier kunnen worden verwezenlijkt.

5. Overeenkomstig artikel 153, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kan het evaluatiecomité worden bijgestaan door externe deskundigen met een geldige persoonlijke veiligheidsmachtiging, indien vereist door het werkprogramma. In afwijking van artikel 242 van die verordening wordt de lijst van onafhankelijke deskundigen niet bekendgemaakt.

Artikel 9

Subsidiabiliteit

1. Ter ondersteuning van de verwezenlijking van de in artikel 3 van deze verordening vastgelegde doelstellingen worden overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 subsidiabiliteitscriteria vastgesteld, die op alle toekenningsprocedures in het kader van het programma van toepassing zijn.

2. Bij toekenningsprocedures kunnen de volgende juridische entiteiten in aanmerking komen voor Uniefinanciering:

a) in een lidstaat gevestigde entiteiten;

b) in een geassocieerd derde land gevestigde entiteiten;

c) internationale organisaties;

d) SEAP's.

3. Voor acties die door het programma worden gesteund als bedoeld in artikel 10, met uitzondering van de in artikel 10, lid 1, punt d), bedoelde acties, zijn de ontvangers van Uniefinanciering (de "ontvangers") kleine en middelgrote ondernemingen.

4. Met uitzondering van de in artikel 10, lid 1, punt c), bedoelde acties moeten de ontvangers:

a) gevestigd zijn in de Unie of in een geassocieerd derde land, en

b) hun uitvoerende bestuursstructuren in de Unie of in een geassocieerd derde land hebben.

5. De ontvangers mogen niet onder zeggenschap staan van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land.

6. De infrastructuur, de faciliteiten, de activa en de middelen van de ontvangers die worden gebruikt voor de doeleinden van de door het programma gesteunde actie, bevinden zich tijdens de gehele duur van de actie op het grondgebied van een lidstaat of van een geassocieerd derde land.

7. Indien de ontvangers die betrokken zijn bij de door het programma gesteunde actie niet in de Unie of in een geassocieerd derde land over onmiddellijk beschikbare alternatieven of relevante infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen beschikken, kunnen zij hun infrastructuur, faciliteiten, activa of middelen gebruiken die zich buiten het grondgebied van de lidstaten of van de geassocieerde derde landen bevinden of aldaar worden gehouden, op voorwaarde dat dat gebruik niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten, met inbegrip van de eerbiediging van het beginsel van goed nabuurschap, en strookt met de in artikel 3 vastgelegde doelstellingen. De kosten in verband met activiteiten waarbij gebruik wordt gemaakt van dergelijke infrastructuur, faciliteiten, activa of middelen komen niet in aanmerking voor steun uit het programma.

8. Juridische entiteiten kunnen worden geacht aan de in dit artikel vermelde subsidiabiliteitscriteria te voldoen als ze hebben voldaan aan gelijkwaardige criteria uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1092 ([24]), (EU) 2021/697, (EU) 2023/1525 ([25]), (EU) 2023/2418 ([26]) of (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad of uit hoofde van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad ([27]), op voorwaarde dat het voldoen aan die criteria niet in twijfel wordt getrokken door latere veranderingen.

9. De volgende acties komen niet in aanmerking voor Uniefinanciering:

a) acties of delen van acties die reeds volledig uit andere publieke of particuliere bronnen zijn gefinancierd;

b) acties met het oog op de ontwikkeling van producten en technologieën waarvan het gebruik, de ontwikkeling of de productie op grond van het toepasselijke internationaal recht verboden is;

c) acties voor de ontwikkeling van dodelijke autonome wapens die niet de mogelijkheid bieden om een zinvolle menselijke controle uit te oefenen over besluiten inzake doelselectie en inzet bij aanvallen die op mensen gericht zijn, onverminderd de mogelijkheid om Uniefinanciering te verstrekken voor acties voor de ontwikkeling van systemen voor vroegtijdige waarschuwing en tegenmaatregelen voor defensiedoeleinden;

d) acties in verband met clustermunitie.

Artikel 10

Subsidiabele acties

1. Acties die in aanmerking komen voor financiering in het kader van het programma, dienen ter verwezenlijking van de in artikel 3 vastgelegde doelstellingen en kunnen een of meer van de volgende vormen aannemen:

a) steun voor de snelle ontwikkeling van opkomende en disruptieve defensieproducten en, indien relevant, van onderdelen die nodig zijn voor de productie daarvan, onder meer indien die producten gebaseerd zijn op de integratie en aanpassing voor defensiedoeleinden van civiele technologieën met een potentieel voor tweeërlei gebruik;

b) steun voor de marktacceptatie van opkomende en disruptieve defensieproducten, onder meer via steun voor de vraagbundeling en gerichte en iteratieve praktijktests en demonstraties, met betrokkenheid en feedback van eindgebruikers, met name door middel van matchmaking;

c) steun voor de verplaatsing van de vestiging van een entiteit of van de uitvoerende bestuursstructuur daarvan naar de Unie of naar een geassocieerd derde land met het oog op de doeltreffende uitvoering van de in de punten a) en b) bedoelde acties, indien een entiteit voorheen in een niet-geassocieerd derde land was gevestigd of haar uitvoerende bestuursstructuur zich daar bevond;

([24]) Verordening (EU) 2018/1092 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot instelling van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie ter ondersteuning van het concurrentievermogen en de innovatieve capaciteit van de defensie-industrie van de Unie (PB L 200 van 7.8.2018, blz. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([25]) Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([26]) Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (EDIRPA) (PB L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([27]) Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad van 27 mei 2025 tot vaststelling van het instrument "Optreden voor de veiligheid van Europa (Safe) door middel van versterking van de Europese defensie-industrie" (PB L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

d) steun die nodig is voor de doeltreffende uitvoering van de in de punten a) en b) bedoelde acties, waaronder, maar niet beperkt tot:

i) kwalificatie;

ii) certificering;

iii) toegang tot infrastructuur;

iv) toegang tot innovatieve productiecapaciteiten en -processen;

v) bevordering van investeringsbereidheid;

vi) de ontwikkeling van vaardigheden;

vii) het laten uitvoeren van studies, en

viii) activiteiten gericht op het opbouwen en versterken van ecosystemen, waaronder steun voor samenwerkingen tussen kleine en middelgrote ondernemingen en hoofdcontractanten, systeemintegratoren en directe subcontractanten van de Europese defensie-industrie.

2. Vanuit het programma kan steun worden geboden voor acties die betrekking hebben op de snelle modernisering van bestaande producten en technologieën, op voorwaarde dat het gebruik van reeds bestaande informatie, intellectuele-eigendomsrechten of andere rechten die nodig zijn voor de uitvoering van de actie niet direct of, via een of meer intermediaire juridische entiteiten, indirect onderworpen is aan een beperking door een niet-geassocieerd derde land of door een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land, indien die beperking de doeltreffende uitvoering van de actie in de weg zou staan.

3. De ontvangers krijgen, indien mogelijk en passend, versnelde toegang tot test- en experimenteerfaciliteiten van de Unie en tot de bedrijfsaccelerator van de EU-regeling voor defensie-innovatie (EU Defence Innovation Scheme — Eudis).

4. Door het programma gesteunde acties zijn niet in strijd met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten die zijn bepaald in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) op grond van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met inbegrip van de eerbiediging van het beginsel van goed nabuurschap.

Artikel 11

Toekenningscriteria

1. Indien relevant en passend, afhankelijk van de aard van de toekenningsprocedure, en overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, worden de toekenningscriteria vastgelegd in het in artikel 16 van deze verordening bedoelde werkprogramma en worden daarbij de volgende elementen in acht genomen:

a) het disruptief potentieel op defensiegebied, beoordeeld naar in hoeverre de voorgestelde oplossing afwijkt van huidige referentietechnologieën;

b) de kwaliteit van het voorstel en het vermogen van de aanvrager om de in artikel 10 bedoelde actie uit te voeren;

c) de impact op defensiegebied, rekening houdend met de behoeften van de lidstaten en van de geassocieerde derde landen, met name wat betreft kostenefficiëntie, leveringssnelheid en gereedheid voor operationeel gebruik, ook, indien relevant, qua weerbaarheid op het gebied van cyberbeveiliging.

2. Naast de in lid 1 van dit artikel bedoelde elementen kan in de in artikel 16 bedoelde werkprogramma's ook rekening worden gehouden met de versterking van de voorzieningszekerheid voor toeleveringsketens van opkomende en disruptieve defensieproducten en -technologieën.

3. Het in artikel 16 bedoelde werkprogramma bevat nadere details over de toepassing van de in lid 1 van dit artikel bedoelde toekenningscriteria, rekening houdend met de doelstellingen van de oproep tot het indienen van voorstellen en de selectie- en evaluatieprocedures.

Artikel 12

Selectie- en toekenningsprocedure

1. Om ervoor te zorgen dat de in artikel 10 bedoelde acties doeltreffend en zonder onnodige vertraging kunnen worden uitgevoerd, kan in het werkprogramma worden aangegeven voor welke toekenningsprocedures, in direct of indirect beheer, een versnelde en vereenvoudigde procedure geldt.

2. In afwijking van de artikelen 199, 201 en 203 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 met betrekking tot subsidies, en in afwijking van artikel 170, lid 1, punten b) en c), en artikel 170, lid 2, van die verordening met betrekking tot aanbestedingen, kan in het werkprogramma worden bepaald dat voor daarin aangemerkte toekenningsprocedures de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

a) dat de eisen voor het toekenningsbesluit en de ondertekening van juridische verbintenissen beperkt blijven tot een voorlopige evaluatie van de toekennings- en uitsluitingscriteria;

b) dat het toekenningsbesluit kan worden genomen op grond van alleen een eigen verklaring van aanvragers en inschrijvers met betrekking tot de subsidiabiliteits- en selectiecriteria, met name met betrekking tot zeggenschap, zonder dat tijdens de voorlopige evaluatie om de bijbehorende bewijsstukken wordt gevraagd;

c) dat de Commissie de eindevaluatie zonder onnodige vertraging afrondt;

d) dat de resultaten van de voorlopige evaluatie binnen een in het werkprogramma gespecificeerde termijn aan de aanvragers en inschrijvers worden meegedeeld, en

e) dat het toekenningsbesluit binnen een in het werkprogramma gespecificeerde termijn wordt genomen.

3. Indien uit de in lid 2, punt c), bedoelde eindevaluatie blijkt dat de ontvanger niet aan alle subsidiabiliteits- en selectiecriteria voldoet, wordt de juridische verbintenis beëindigd. Betalingen worden pas verricht nadat de eindevaluatie is afgerond.

4. In het werkprogramma kunnen gerichte bottom-up-toekenningsprocedures in twee fasen worden ingesteld in overeenstemming met de volgende regels:

a) in de eerste fase:

   i) kan een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling worden gedaan zonder specificatie van de soort activiteiten of het begrotingsuitvoeringsinstrument, om de aanvragers en inschrijvers in staat te stellen projectvoorstellen of offertes in te dienen voor goederen, werkzaamheden of diensten die zouden kunnen bijdragen tot de doelstellingen van deze verordening, zoals uiteengezet in het in artikel 16 bedoelde werkprogramma;

ii) worden voorstellen en offertes geëvalueerd en gerangschikt op basis van algemene toekenningscriteria die zijn vastgelegd in het werkprogramma, zoals hun relatieve bijdrage aan de doelstellingen;

iii) bepaalt het evaluatiecomité het meest geschikte instrument voor de uitvoering van de begroting in direct of indirect beheer, en doet een voorstel over het maximumbedrag en de vorm van de bijdrage van de Unie;

b) in de tweede fase worden de aanvragers en inschrijvers van wie de projecten of offertes positief werden beoordeeld, uitgenodigd om hun voorstellen of offertes, binnen de beschikbare begroting, aan te passen en te voltooien in overeenstemming met de conclusies van het evaluatiecomité.

5. Voor aangelegenheden die niet onder lid 4 vallen, verloopt de toekenningsprocedure overeenkomstig de regels van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 die van toepassing zijn op het desbetreffende begrotingsuitvoeringsinstrument.

6. De Commissie kent de financiering in het kader van het programma toe door middel van uitvoeringshandelingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 17, lid 4, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 13

Aanmoedigingsinterventie

1. In afwijking van artikel 9 kan in het werkprogramma worden bepaald dat een toekenningsprocedure de vorm aanneemt van een aanmoedigingsinterventie uit hoofde waarvan de subsidiabiliteitscriteria met betrekking tot de vestigingsplaats van juridische entiteiten die aan het programma deelnemen of de plaats waar hun uitvoerend bestuur zich bevindt, tijdelijk en voorwaardelijk kunnen worden opgeschort.

2. Aan de subsidiabiliteitscriteria die overeenkomstig lid 1 van dit artikel zijn opgeschort, moet worden voldaan, en de naleving van die subsidiabiliteitscriteria moet worden beoordeeld, binnen de termijn die is gespecificeerd in de juridische verbintenis in de zin van artikel 2, punt 39), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. De Uniefinanciering wordt verstrekt zodra aan alle subsidiabiliteitscriteria is voldaan.

3. Indien niet binnen de termijn die is gespecificeerd in de in lid 2 bedoelde juridische verbintenis wordt voldaan aan de subsidiabiliteitscriteria die overeenkomstig lid 1 zijn opgeschort, wordt de door het programma gesteunde actie niet-subsidiabel geacht en wordt alle Uniefinanciering volledig teruggevorderd.

4. Indien een toekenningsprocedure de vorm aanneemt van een aanmoedigingsinterventie, wordt geen voorfinanciering uitbetaald.

5. In het werkprogramma wordt de specifieke begrotingstoewijzing bepaald voor toekenningsprocedures in de vorm van een aanmoedigingsinterventie op grond van lid 1. Slechts een beperkt aandeel van de begroting van het programma is voorbehouden voor dat soort steun, om het gerichte en uitzonderlijke karakter ervan te bewaren.

Artikel 14

Uniefinancieringspercentages

Onverminderd artikel 193 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kan het programma tot 100 % van de subsidiabele kosten financieren.

Artikel 15

Eigendom van resultaten

1. De resultaten van door het programma gesteunde acties mogen direct noch indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten aan de zeggenschap van of beperkingen door niet-geassocieerde derde landen of entiteiten uit niet-geassocieerde derde landen zijn onderworpen, evenmin wat de overdracht van technologie betreft.

2. Deze verordening laat de beslissingsvrijheid van de lidstaten in hun uitvoerbeleid ten aanzien van militaire technologie en uitrusting onverlet.

3. Technologieoverdrachten worden uitgevoerd met volledige inachtneming van Richtlijn 2009/43/EG en, indien relevant, Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad ([28]).

4. Onverminderd lid 2 is elke overdracht van eigendom of verlening van een exclusieve licentie aan een niet-geassocieerd derde land of aan een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land met betrekking tot via het programma gegenereerde resultaten die plaatsvindt binnen drie jaar na de laatste betaling in het kader van de actie, onderhevig aan voorafgaande kennisgeving aan de Commissie en goedkeuring door de autoriteiten van de betrokken lidstaat of het betrokken geassocieerde derde land, onder voorwaarden die de bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten waarborgen. Indien een dergelijke overdracht van eigendom of verlening van een exclusieve licentie ingaat tegen de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten of tegen de in artikel 3 vastgelegde doelstellingen, wordt de in het kader van het programma verstrekte steun terugbetaald.

5. Indien de Unie opdracht geeft tot een studie, hebben alle lidstaten en geassocieerde derde landen, na schriftelijk verzoek daartoe, recht op een kosteloze, niet-exclusieve licentie voor het gebruik van de studie.

6. Indien Uniefinanciering wordt verleend in de vorm van een subsidie, krijgen instellingen, organen en instanties van de Unie, alsook subsidieverlenende instanties, op verzoek royaltyvrije toegangsrechten tot de resultaten, zonder verandering in de eigendom van de resultaten of de intellectuele-eigendomsrechten op achtergrondinformatie, uitsluitend met het oog op de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van bestaande beleidsmaatregelen of programma's van de Unie op gebieden die onder hun bevoegdheid vallen. Dergelijke toegangsrechten gelden alleen voor niet-commercieel en niet-competitief gebruik.

Artikel 16

Werkprogramma

1. Het programma wordt uitgevoerd door middel van een werkprogramma als bedoeld in artikel 110, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

2. In het werkprogramma wordt in detail beschreven welke categorieën acties en welke thema's door het programma moeten worden gesteund. Die categorieën moeten stroken met de in artikel 3 vastgelegde doelstellingen.

3. Aan de uitdagingen in het werkprogramma wordt prioriteit gegeven op basis van vermogensbehoeften die voor verschillende lidstaten dringend en prioritair zijn.

([28]) Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweeërlei gebruik (PB L 206 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

4. Behalve voor de in artikel 12, lid 4, bepaalde toekenningsprocedure bevat het werkprogramma, indien passend, functionele vereisten en een specificatie van de vorm van de Uniefinanciering uit hoofde van artikel 8, zonder dat dat de mededinging tussen de oproepen tot het indienen van voorstellen beperkt.

5. Het werkprogramma wordt door de Commissie bij uitvoeringshandeling vastgesteld. Die uitvoeringshandeling wordt volgens de in artikel 17, lid 4, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 17

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. De Europese Dienst voor extern optreden en het Europees Defensieagentschap worden uitgenodigd om de vergaderingen van het comité als waarnemer bij te wonen en hun standpunten en deskundigheid met betrekking tot de werkzaamheden van het comité met het comité te delen.

3. De Commissie kan, op eigen initiatief of op verzoek van een of meer lidstaten, indien relevant vertegenwoordigers van geassocieerde derde landen uitnodigen om de vergaderingen van het comité bij te wonen. De vertegenwoordigers van geassocieerde derde landen zijn niet aanwezig bij en nemen niet deel aan de stemmingen in het comité.

4. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

5. Indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, neemt de Commissie de ontwerpuitvoeringshandeling niet aan en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 18

Verhouding tot Richtlijn 2009/81/EG

Een door een lidstaat toegekende overheidsopdracht voor een defensieproduct dat het resultaat is van een door het programma gesteunde actie, of van een project waaraan overeenkomstig artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) 2024/795 een soevereiniteitszegel is toegekend en vervolgens overeenkomstig artikel 6 van deze verordening financiering van een lidstaat heeft ontvangen, wordt geacht een opdracht te zijn die is toegekend in het kader van een samenwerkingsprogramma op basis van onderzoek en ontwikkeling in de zin van artikel 13, punt c), van Richtlijn 2009/81/EG.

Artikel 19

Wijziging van Verordening (EU) 2024/795

In artikel 4 van Verordening (EU) 2024/795 wordt lid 1 vervangen door:

"1. De Commissie kent een soevereiniteitszegel toe aan elk project dat bijdraagt tot een van de STEP-doelstellingen, op voorwaarde dat het project is beoordeeld en voldoet aan de minimale kwaliteitseisen, met name de subsidiabiliteits-, uitsluitings- en toekenningscriteria, die zijn vastgesteld in een oproep tot het indienen van voorstellen uit hoofde van Verordening (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 of (EU) 2026/2387 (*) van het Europees Parlement en de Raad, of uit hoofde van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/856 van de Commissie (**).

(*) Verordening (EU) 2026/2387 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2026 betreffende de vaststelling van het programma voor flexibele en snelle defensie-innovatie (Agile), en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2024/795 en (EU) 2026/467 (PB L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).

(**) Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/856 van de Commissie van 26 februari 2019 houdende aanvulling van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de werking van het Innovatiefonds (PB L 140 van 28.5.2019, blz. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj).".

Artikel 20

Wijziging van Verordening (EU) 2026/467

In artikel 13, lid 4, van Verordening (EU) 2026/467 wordt punt f) vervangen door:

"f) de bij de productie van de defensieproducten betrokken fabrikanten en onderaannemers kunnen worden geacht aan de in dit lid vermelde subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen als ze hebben voldaan aan gelijkwaardige voorwaarden uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1092 ([1])*, (EU) 2021/697 ([2])*, (EU) 2023/1525 ([3])*, (EU) 2023/2418 ([4])* of (EU) 2026/2387 ([5])* van het Europees Parlement en de Raad, of uit hoofde van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad en op voorwaarde dat het voldoen aan die voorwaarden niet in twijfel wordt getrokken door latere veranderingen;

([1])* Verordening (EU) 2018/1092 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot instelling van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie ter ondersteuning van het concurrentievermogen en de innovatieve capaciteit van de defensie-industrie van de Unie (PB L 200 van 7.8.2018, blz. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([2])* Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([3])* Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([4])* Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (EDIRPA) (PB L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([5])* Verordening (EU) 2026/2387 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2026 betreffende de vaststelling van het programma voor flexibele en snelle defensie-innovatie (Agile), en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2024/795 en (EU) 2026/467 (PB L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).".

Artikel 21

Toepassing van de regelgeving inzake gerubriceerde informatie

1. Voor de uitvoering van deze verordening:

a) beoordelen de lidstaten en de geassocieerde derde landen op het grondgebied waarvan de ontvangers zijn gevestigd de gevoelige aard van de achtergrond- en voorgrondinformatie die tijdens de uitvoering van de door het programma gesteunde acties wordt verwerkt;

b) stellen de in punt a) bedoelde lidstaten en geassocieerde derde landen, indien voor die informatie een nationaal rubriceringsniveau geldt, een adequaat beveiligingskader vast conform hun nationale wet- en regelgeving;

c) waarborgt elke lidstaat een beschermingsniveau voor gerubriceerde EU-informatie dat gelijkwaardig is aan het niveau waarin is voorzien in de beveiligingsvoorschriften van Besluit 2013/488/EU van de Raad ([29]);

d) beschermt de Commissie de in het kader van het programma ontvangen gerubriceerde informatie in overeenstemming met de veiligheidsvoorschriften van Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie ([30]).

2. De Commissie stelt een geaccrediteerd, beveiligd uitwisselingssysteem ter beschikking voor de uitwisseling van gerubriceerde en gevoelige informatie tussen de Commissie en de lidstaten en de geassocieerde derde landen, en, indien passend, met de aanvragers en ontvangers. Dat beveiligd uitwisselingssysteem neemt de nationale beveiligingsvoorschriften van de lidstaten in acht.

Artikel 22

Audits

Audits naar het gebruik van de bijdrage van de Unie door personen of entiteiten, met inbegrip van andere personen of entiteiten dan die welke door de instellingen, organen en instanties van de Unie zijn gemachtigd, vormen de basis van de algemene zekerheid op grond van artikel 127 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Overeenkomstig artikel 287 VWEU onderzoekt de Europese Rekenkamer de rekeningen van alle ontvangsten en uitgaven van de Unie.

Artikel 23

Informatie, communicatie en publiciteit

1. De ontvangers erkennen de oorsprong van de Uniefinanciering en geven zichtbaarheid aan die financiering, ook wanneer zij promotie voeren over de door het programma gesteunde acties en de resultaten ervan, door meerdere doelgroepen, waaronder de media en het grote publiek, op samenhangende, doeltreffende en proportionele wijze doelgericht te informeren.

2. De Commissie onderneemt informatie- en communicatieacties in verband met deze verordening, met de door het programma gesteunde acties en met de behaalde resultaten.

3. De aan het programma toegewezen financiële middelen kunnen ook bijdragen aan de organisatie van verspreidings-, matchmakings- en bewustmakingsactiviteiten, onder meer met het oog op het openstellen van toeleveringsketens ter bevordering van de grensoverschrijdende deelname van kleine en middelgrote ondernemingen. Dergelijke activiteiten moeten maatregelen omvatten die erop gericht zijn brede bekendheid met het programma te waarborgen en deelname in de hele Unie te bevorderen, met name onder kleine en middelgrote ondernemingen, start-ups en niet-traditionele defensieactoren die voorheen slechts in beperkte mate aan programma's van de Unie hebben deelgenomen. De verspreidingsactiviteiten omvatten maatregelen om potentiële aanvragers te informeren over de mogelijkheid om hun producten te doen opnemen in de uit hoofde van Verordening (EU) 2025/2643 opgestelde catalogus voor militaire verkoop.

Artikel 24

Monitoring, evaluatie en toetsing

1. De Commissie monitort de uitvoering van het programma en beoordeelt hoe doeltreffend het de in deze verordening vastgestelde doelstellingen verwezenlijkt. Gezien het hoge risico en het grote potentieel van opkomende en disruptieve defensie-innovatie wordt het welslagen van het programma op portefeuilleniveau beoordeeld.

2. De Commissie houdt het Europees Parlement en de Raad regelmatig op de hoogte van de uitvoering van het programma.

([29]) Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 274 van 15.10.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([30]) Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

3. Uiterlijk op 1 juli 2028 stelt de Commissie een verslag op met een evaluatie van het effect en de doeltreffendheid van de door het programma gesteunde acties en dient zij dat in bij het Europees Parlement en de Raad. Dat verslag bevat informatie over:

a) de mate van deelname van kleine en middelgrote ondernemingen;

b) de geografische spreiding van de gesteunde entiteiten over de Unie en geassocieerde derde landen;

c) de thematische verdeling van de gesteunde acties;

d) een uitsplitsing van de uitgaven per soort actie;

e) de doeltreffendheid van toekenningsprocedures ten opzichte van benchmarks in het kader van bestaande instrumenten;

f) geaggregeerde gegevens over de ingebruikneming van door het programma gefinancierde producten.

Artikel 25

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Straatsburg, 21 oktober 2026.

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*
R. METSOLA	T. DOOLEY